

Administrasjon og styring

I KOSTRA-sammenheng består grupperingen Administrasjon, politisk styring og kontrollvirksomhet av KOSTRA-funksjonene 100 Politisk styring, 110 Kontroll og revisjon, 120 Administrasjon, 121 Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen og 130 Administrasjonslokaler.

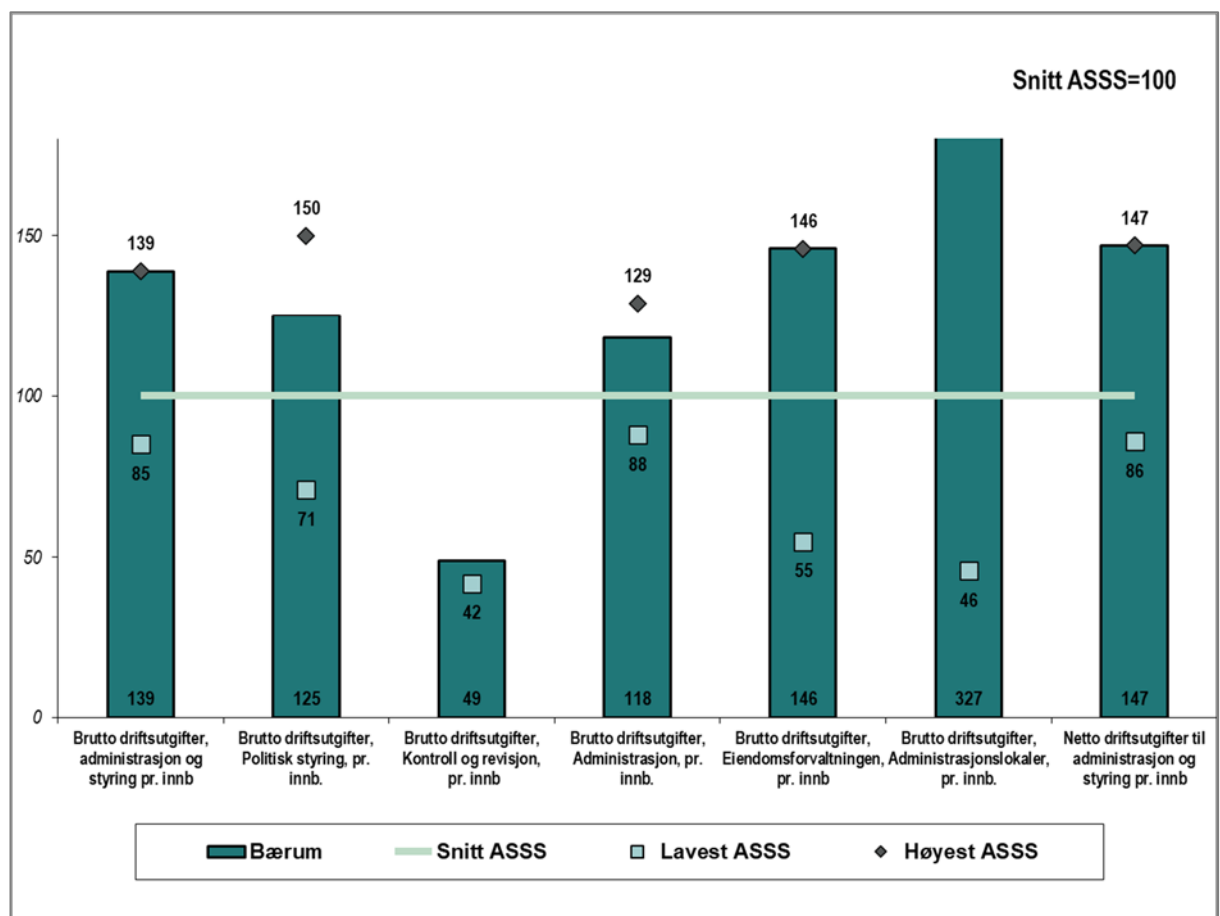
En nærmere gjennomgang av regnskapstall for 2022 viser at tjenesteområdet Organisasjon, Styring og Utvikling (OSU) i kommunens organisasjonskart utgjør om lag 44 prosent av netto driftsutgifter til Administrasjon og politisk styring og kontrollvirksomhet. Bymiljø og eiendom utgjør 32 prosent. Overordnet ledelse, politisk styring og kontroll utgjør 9 prosent, og 6 prosent gjelder administrasjonsutgifter som er postert på andre organisasjonsledd i kommunen. Resterende 9 prosent gjelder felles finansielle poster (avskrivninger driftsmidler).

KOSTRA- funksjonene 121 Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen og 130 Administrasjonslokaler inngår i KOSTRAS definisjon av Administrasjon og styring, men er også nærmere omtalt under analysen om Eiendomsforvaltning.

Tjenesteprofil for Administrasjon, politisk styring og kontrollvirksomhet

Indikatorene i tjenesteprofilen er indeksert. Gjennomsnittet i ASSS- nettverket for hver indikator er satt til 100. Kommunens nivå vises i forhold til dette gjennomsnittet.

Figur 1: Tjenesteprofil for Administrasjon og styring – 2022

Figur 1: Tjenesteprofil 2022.

Indikator	Bærum 2022	Asker 2022	Snitt ASSS	Høyeste ASSS	Laveste ASSS
Brutto driftsutgifter til administrasjon og styring, per innbygger	7 010	5 586	5 021	7 010	4 312
Brutto driftsutgifter til Politisk styring, per innbygger	313	342	250	377	179
Brutto driftsutgifter til Kontroll og revisjon, per innbygger	44	38	89	219	38
Brutto driftsutgifter til Administrasjon, per innbygger	4 369	3 760	3 690	4 780	3 262
Brutto driftsutgifter til Forvaltningsutgifter eiendomsforvaltningen, per innbygger	782	711	533	782	297
Brutto driftsutgifter til Administrasjonslokaler, per innbygger*	1 502	735	458	1 502	214
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring, per innbygger*	6 811	5 455	4 625	6 811	3 983
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i prosent av totale netto driftsutgifter*	6,1 %	5,7 %	5,2 %	6,7 %	4,2 %

Tabell 1: Indikatorene i tjenesteprofilen 2022.

* En regnskapsføringsfeil på KOSTRA-funksjon 130 Administrasjonslokaler i 2022 vanskeliggjør sammenligning med andre kommuner for indikatoren.

Kommentar til de enkelte indikatorene i tjenesteprofilen:

Bærum ligger over gjennomsnittet til ASSS – nettverket på alle indikatorene for administrasjon og politisk styring og kontrollvirksomhet med unntak av *Brutto driftsutgifter til Kontroll og revisjon per innbygger* der kommunen ligger 51 prosent under ASSS-snittet.

Som følge av en regnskapsføringsfeil på KOSTRA-funksjon Administrasjonslokaler, er det vanskelig å ha en reell sammenligning med andre kommuner for indikatorene *Brutto driftsutgifter til Administrasjon og styring per innbygger*, *Netto driftsutgifter til Administrasjon og styring per innbygger* og *Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i prosent av totale netto driftsutgifter*

Innleiekostnader for kontorlokaler har i sin helhet eller i for stor grad blitt regnskapsført på funksjon 130. I henhold til KOSTRA-veilederen må utgifter til fellesbygg fordeles. Leiekostnader til byggene vil i 2023, slik det ble gjort frem til 2021, fordeles til riktig KOSTRA-funksjon etter de tjenestene som benytter lokalene. Feilføringen påvirker i stor grad Bærum kommune sin tjenesteprofil.

For indikatoren *Brutto driftsutgifter til Administrasjon og styring per innbygger* har Bærum høyest nivå i ASSS – nettverket med 7 070 kroner per innbygger og er 39 % over gjennomsnittet. Dette henger særlig sammen med et høyt nivå for *Brutto driftsutgifter til Administrasjonslokaler per innbygger* og *Brutto driftsutgifter til Eiendomsforvaltning per innbygger* hvor Bærum ligger henholdsvis 227 % og 46 % over gjennomsnittet.

Kommunen ligger over ASSS-snippet på indikatoren *Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i prosent av totale netto driftsutgifter*.

For indikatoren *Brutto driftsutgifter til Administrasjon per innbygger* ligger Bærum sitt nivå på 4 369 kroner per innbygger, som er 18 % over gjennomsnittet i ASSS-nettverket.

Denne indikatoren er ikke påvirket av funksjon 130 Administrasjonslokaler og er i større grad egnet for sammenligning mellom kommunene. Bærum er sammen med Drammen, Fredrikstad, Tromsø og Stavanger blant kommunene i ASSS-nettverket med høy utgift per innbygger. Kommunene med lav utgift per innbygger i ASSS-nettverket er storbyene Oslo, Bergen og Trondheim med et samlet snitt på 3 325 kroner per innbygger. Snippet i ASSS-nettverket er 3 690 kroner pr innbygger.

Administrasjonsutgifter påvirkes av både organisering og regnskapspraksis

KOSTRA-tallene for Administrasjon påvirkes av flere faktorer, herunder valgt organisering (selskapsdannelser) og regnskapspraksis (i hvilken grad fellesfunksjoner henføres til tjenesteområdene).

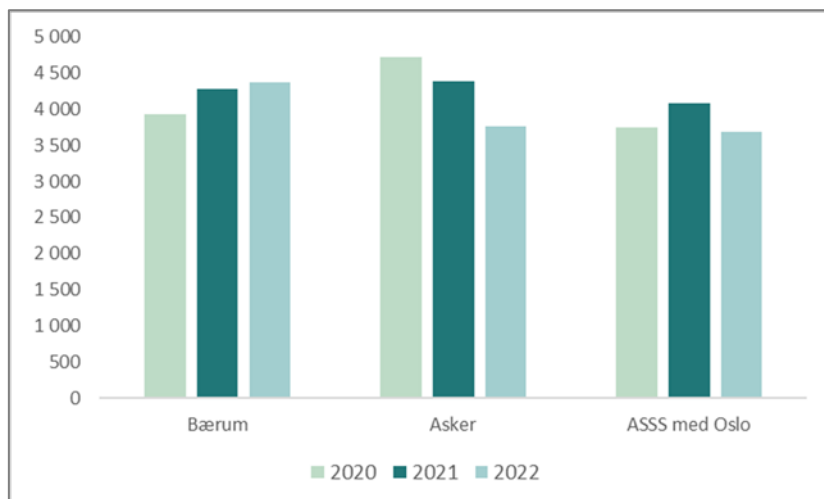
ASSS-kommunene har forsøkt å få til en felles tolkning av skillet mellom tjenesteytende områder og administrasjon, men ulik organisering kommunene imellom vanskeliggjør dette. Ulik regnskapspraksis og tolkning vil derfor kunne være en av flere forklaringer på utgiftsnivåene til kommunene.

Vurdering av regnskapsføring av fellesfunksjoner i Bærum gjøres ved årsslutt hvor administrative utgifter som kan knyttes til tjenesteproduksjonen overføres fra administrasjonsfunksjonen til tilhørende tjenestefunksjoner. I Bærum har andel utgifter som har blitt KOSTRA-tilpasset til andre tjenestefunksjoner vært stabil med samme forutsetninger i 2021 og 2022. For 2020 ble en større andel felles lisenskostnader fordelt andre tjenestefunksjoner.

Utvalgte nøkkeltall, utvikling siste tre år

I dette kapitlet vises utvikling siste tre år for utvalgte nøkkeltall. For årene 2020 og 2021 er innrapporterte KOSTRA – tall justert for inflasjon med deflator for å gi et riktigere sammenligningsgrunnlag.

Brutto driftsutgifter til administrasjon i kroner per innbygger

Figur 2: Brutto driftsutgifter administrasjon i kroner per innbygger.

Kommune	2020	2021	2022
Bærum	3 929	4 286	4 369
Asker	4 718	4 382	3 760
ASSS med Oslo*	3 750	4 074	3 690

Tabell 2: Brutto driftsutgifter administrasjon i kroner per innbygger.

*Vektet gjennomsnitt i henhold til tall hentet fra Framsikt.

For alle årene i tidsserien har Bærum et høyere utgiftsnivå per innbygger enn ASSS-gjennomsnittet. Utviklingstrekket for Bærum viser årlig økning fra 2020 til 2022. For årene 2020 og 2021 har Bærum ligget på et lavere utgiftsnivå enn nabokommunen Asker, men tallene viser at differanse reduseres årlig med motsatte utviklingstrekk.

Økning for Bærum i perioden skyldes i stor grad økt digitalisering, herunder økt omfang og priser for IT-programvare/lisenser. I året 2020 viser tallene for Bærum et redusert nivå i forhold til øvrige år som skyldes at en større andel av fellessystemer i kommunen ble KOSTRA-justert fra funksjonen for administrasjon til aktuelle tjenestefunksjoner. Etter en revidert vurdering av KOSTRA-veileder i 2021 blir ikke like stor andel av felles lisenskostnader gjenstand for KOSTRA-justering.

I tabellen nedenfor vises brutto driftsutgifter i kroner per innbygger fordelt på kontogrupper. Tabellen tydeliggjør utviklingstrekk innenfor de ulike kontogruppene.

Funksjon 120 Administrasjon (kroner per innbygger)	2020	2021	2022	ASSS-snitt i 2022*
Lønnsutgifter fratrukket sykelønn	2 170	2 335	2 228	2 493
Andre driftsutgifter	1 215	1 303	1 592	1 116
Overføring til andre	49	75	13	51
Avskrivninger	494	573	535	212
Sum	3 929	4 286	4 369	3 872

Tabell 2.1: Brutto driftsutgifter administrasjon i kroner per innbygger, fordelt på kontogrupper.

*Aritmetisk gjennomsnitt beregnet av tall hentet fra SSB tabell 12367.

Lønnsutgifter knyttet til funksjon 120 Administrasjon viser en økning på 18 kroner per innbygger (0,8 %) fra 2020 til 2022. Det må da tas med i betraktningen at 2020-tallene inkluderer Kemneren i Asker og Bærum som ikke er representert i øvrige år i tidsserien. Om Kemneren i Asker og Bærum holdes utenfor har Lønnsutgifter økt med ca. 265 kroner per innbygger (13 %) fra 2020 til 2022. Endringen i Lønnsutgifter er i stor grad knyttet til økning i digitaliseringsarbeidet og ivaretagelse av IT-infrastruktur med hensyn til sikkerhet og vedlikehold/drift.

For ASSS-nettverket i 2022 utgjør gjennomsnittet for lønnsutgifter fratrukket sykelønnsrefusjon kroner 2 493 per innbygger. Bærum bruker med dette mindre på lønnsutgifter innenfor administrasjon enn gjennomsnittet i ASSS-nettverket i 2022.

Avskrivninger er en regnskapsmessig kostnad og et uttrykk for forbruket av anleggsmidlene. Innenfor funksjon 120 Administrasjon er avskrivningene i hovedsak knyttet til IT-programvare, IT-infrastruktur, og IT-utstyr. I 2022 utgjør avskrivningene i Bærum på 535 kroner per innbygger, og i ASSS-nettverket er gjennomsnittet 212 kroner per innbygger. Bærum sitt nivå har sammenheng med satsningen på det digitale.

Andre driftsutgifter har økt med 377 kroner per innbygger (31 %) fra 2020 til 2022. I 2022 utgjør andre driftsutgifter i Bærum på 1 592 kroner per innbygger, og i ASSS-nettverket er gjennomsnittet 1 116 kroner per innbygger. Andre driftsutgifter omfatter flere forhold hvor hovedandelen for Bærum er synliggjort i tabellen nedenfor.

Funksjon 120 Administrasjon - Andre driftsutgifter (kroner per innbygger)	2020	2021	2022	ASSS-snitt i 2022*
Andre driftsutgifter	1 215	1 303	1 592	1 116
<i>Herav utvalgte KOSTRA – arter:</i>				
1185 Forsikringer, vakthold og sikring	8	9	108	**
1195 Avgifter, gebyrer, lisenser ol.	351	571	654	**
1200 Kjøp og fin. leasing dr.midler.	92	52	124	**
1240 Serviceavt., rep. og vaktm.tj..	113	83	95	**
1270 Andre tjenester	415	350	309	235

Tabell 2.2: Brutto driftsutgifter administrasjon i kroner per innbygger, kontogruppe Andre driftsutgifter.

*Aritmetisk gjennomsnitt beregnet av tall hentet fra SSB tabell 12367.

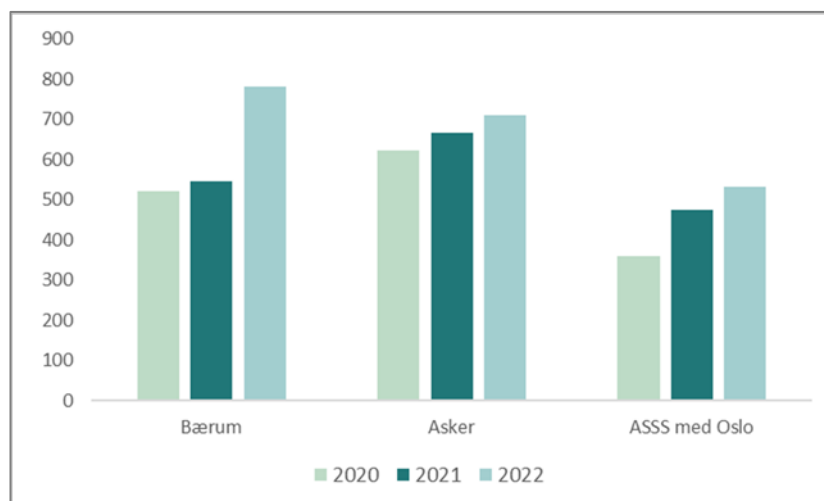
**Tall ikke tilgjengelig på detaljeringsnivået.

Under KOSTRA-art 1185 *Forsikringer, vakthold og sikring* er det i 2022 utgiftsført forsikring av ansatte og erstatning ved kommunal selvforsikring. Bokføringen er avvikene fra tidligere år og ikke i tråd med KOSTRA-veilederen hvor dette hører under KOSTRA-funksjon 180 Diverse fellesutgifter.

KOSTRA-art 1195 *Avgifter, gebyrer, lisenser ol.* omfatter hovedsakelig IT-lisenser og viser en økning på 303 kroner per innbygger (86%) fra 2020 til 2022. Hovedforklaringen til økning er tidligere nevnt praksisendring hvor en mindre andel av felles lisenskostnader blir gjenstand for KOSTRA-justering til andre tjenestefunksjoner i henhold til KOSTRA-veilederen. Økt digitalisering har resultert i flere systemlisenser og økning i antall brukere. Samtidig har prisene for de store fellessystemene økt betydelig utover normal prisutvikling. Når nye systemer innføres vil det ofte i en overgangsfase være overlapp med gammelt system.

KOSTRA-art 1270 *Andre tjenester* omfatter utgifter til vikarer og konsulentbistand og viser en reduksjon på 107 kroner per innbygger (26 %) fra 2020 til 2022. Det er fokus på å redusere kjøp av konsulenttjenester og å løse oppgaver innenfor tilgjengelig kapasitet. I flere tilfeller kreves det spesiell kompetanse hvor kjøp av konsulenttjenester er nødvendig.

Brutto driftsutgifter til eiendomsforvaltning i kroner per innbygger

Figur 3: Brutto driftsutgifter eiendomsforvaltning i kroner per innbygger.

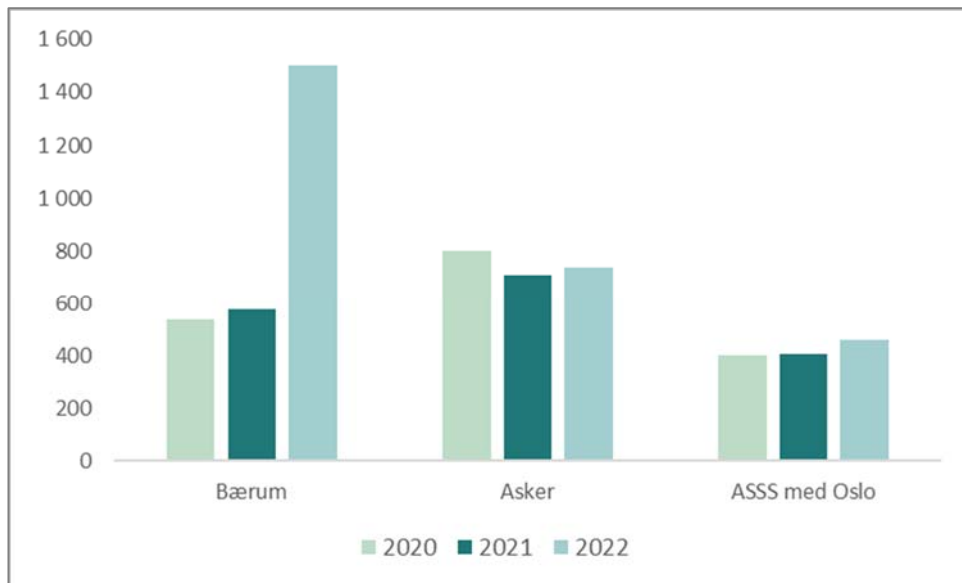
Kommune	2020	2021	2022
Bærum	522	545	782
Asker	622	665	711
ASSS med Oslo*	358	473	533

Tabell 3: Brutto driftsutgifter eiendomsforvaltning i kroner per innbygger.

*Vektet gjennomsnitt i henhold til tall hentet fra Framsikt.

Tallene viser at Bærum har hatt en økning på 260 kroner per innbygger (50 %) fra 2020 til 2022. Asker og ASSS-nettverket har også hatt en økning i perioden. For Bærum forklares økningen med økt eiendomsmasse, klima og utviklingsprosjekter, opprettelse av Facility Management i kontorbyggene i Sandvika, samt endret regnskapspraksis.

Brutto driftsutgifter til administrasjonslokaler i kroner per innbygger

Figur 4: Brutto driftsutgifter administrasjonslokaler i kroner per innbygger.

Kommune	2020	2021	2022
Bærum	536	575	1 502
Asker	800	709	735
ASSS med Oslo*	402	405	458

Tabell 4: Brutto driftsutgifter administrasjonslokaler i kroner per innbygger.

*Vektet gjennomsnitt i henhold til tall hentet fra Framsikt

Bærum sine tall for administrasjonslokaler i 2022 skiller seg tydelig ut når de sammenstilles med tidligere år. Som tidligere nevnt har innleiekostnader for kontorlokaler i for stor grad blitt regnskapsført på funksjon 130. I henhold til KOSTRA-veilederen må utgifter til fellesbygg fordeles. Det er det kun andel av lokalene som knytter seg til funksjonene 100, 110, 120 og 121 som skal tilordnes funksjon 130. Øvrig bruk av lokalene skal knyttes til andre funksjoner. Rutine for henføring av leiekostnader til riktig tjenestefunksjoner er etablert, slik at tallene blir mer sammenlignbare med kommunene i ASSS-nettverket i 2023.

Kommunebarometeret

Nettutgifter til administrasjon per innbygger, korrigert for utgiftsbehov er ett av syv nøkkeltall i sektoren *Kostnadsnivå* i Kommunebarometeret 2023. Indikatoren teller kun 5 prosent av sektoren og 0,3 % av den samlede totalen. Dermed påvirker indikatoren i liten grad kommunens plass innenfor sektoren *Kostnadsnivå*, og 65. plass totalt i Kommunebarometeret 2023. Det er utgiftene på områdene grunnskole, pleie og omsorg og barnehager som påvirker kommunens plassering mest innenfor sektoren *Kostnadsnivå*. Disse har en samlet vektning på 80 prosent.